

Vapaaehtoistyön tekeminen ei saa katkaista työttömyysturvaa

 tyottomat.fi/tiedotteet/vapaaehtoistyon-tekeminen-ei-saa-katkaista-tyottomyysturvaa/

Kuvaaja: FOX ^ . x . ^ = ∫ . Pexels.com

Työttömien Keskusjärjestön ja Mielenterveyden keskusliiton havaintojen mukaan vapaaehtoistyötä tekeviä kohdellaan jo nyt eri tavoin eri puolilla Suomea sen mukaan, mikä tulkitaan ”todelliseksi” vapaaehtoistyöksi ja mikä normaalisti työsuhteessa tehtäväksi työksi, josta pitäisi maksaa palkkaa.

Tästä on seurannut pelko siitä, että työttömältä työnhakijalta katkaistaan työttömyystuki tilanteen selvittelyn ajaksi ja/tai vapaaehtoistyöhön osallistumisen vuoksi. Joillakin alueilla tulkinnat näyttävät tiukentuneen, vaikka työttömyysturvalaki ja Työ- ja elinkeinoministeriön ohje ovat yksiselitteisiä.

Lain 4 §:n mukaan ”*työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen ... siltä ajalta, jona hän palkatta osallistuu tavanomaiseen yleishyödylliseen vapaaehtoistyöhön tai tavanomaiseen talkootyöhön*”. Ministeriön [ohjeessa](#) TE-toimiston tehtävistä työttömyysturvajärjestelmän toimeenpanossa todetaan, että työnhakija voi tehdä tavanomaista yleishyödyllistä vapaaehtoistyötä menettämättä oikeuttaan työttömyysetuuteen.

Tarkoitus on mahdollistaa työttömän työnhakijan ja työssä käyvän yhtäläiset mahdollisuudet osallistua vapaaehtoistyöhön. Ohjeen mukaan TE-toimisto ei voi esimerkiksi asettaa osallistumiselle tunti-, päivä- tai muita aikarajoja. Toimiminen vertaistukena erilaisissa vertaistukiryhmissä on laissa tarkoitettua vapaaehtoistyötä. Vapaaehtoistyöhön perehdyttäminen ei ole opiskelua ja myös vapaaehtoistyön perus- ja jatkokurssit katsotaan harrastusluonteisiksi opinnoiksi.

Vapaaehtoistyö tarjoaa merkityksellistä tekemistä, mahdollisuuden oppia uusia taitoja, uusia sosiaalisia kontakteja ja yhteisön, johon kuulua. Parhaimmillaan siinä pääsee hyödyntämään ja kehittämään omaa osaamistaan. Tutkimusten mukaan vapaaehtoistyö edistää hyvinvointia, osallisuutta ja merkityksellisyyden tunnetta. Sillä voidaan vähentää yksinäisyyttä ja torjua syrjäytymistä.

Kaikki tämä on erityisen merkityksellistä pidempään työelämän ulkopuolella olleelle. Sairastumisen jälkeen vapaaehtoistyö voi tarjota matalan kynnyksen kokeilla ja arvioida omia voimavaroja ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia. Se edistää paitsi hyvinvointia ja toimintakykyä, usein myös työllistymistä.

Ensi vuoden alusta TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille tai useamman kunnan muodostamille yhteistoiminta-alueille. Uudistuksen toimeenpanon käsikirjan mukaan nimenomaan kunnat antavat jatkossa myös ne työvoimapoliittiset lausunnot, jotka koskevat vapaaehtoistyötä.

Kuntaliiton mukaan uudistuksen jälkeen päättyy myös työ- ja elinkeinoministeriön toimivalta antaa kunnille ohjeita työvoimapalveluista. Jatkossa tukimateriaalia kunnille ja työvoimaviranomaisille tuottaa KEHA-keskus eli ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus.

Muutos herättää erityisen suurta huolta nyt, kun järjestöjen avustuksia leikataan ja niiden oletetaan toimivan entistä enemmän vapaaehtoisvoimin. On ensisijaisen tärkeää varmistaa, että TE-palvelujen uudistuksen astuttua voimaan ohjeistuksesta huolehditaan nykyistä paremmin eikä työttömyysturva estä TE-palvelujen asiakkaiden yhdenvertaista oikeutta osallistua vapaaehtoistyöhön.

Lisätietoja:

Heli Niromaa, terveyden edistämisen koordinaattori, Työttömien Keskusjärjestö, puh. 044 544 3613

Riikka Mettälä, sosiaaliturvan asiantuntija, Mielenterveyden keskusliitto, puh.040 663 5688

Edellinen tiedote

[Piste työttömyydelle 12 kuukauden jälkeen](#)

Seuraava tiedote

[Hallitus jatkaa työttömien kurittamista](#)